

# Hemiptera Heteroptera

från trakterna kring Sajanska bärgskedjan,

insamlade af *K. Ehnberg* och *R. Hammarström*,

förtecknade af *O. M. Reuter*.

Det vidsträckta Sibiriens, likasom det i öster angränsande Amur-landets hemipterfauna är ännu till stor del ganska okänd. Dock hafva redan ett antal arbeten öfver olika lokalfaunor sett dagen. Motschulsky publicerade sålunda 1856 en förteckning öfver de från trakterna kring Amur-floden kända arterna och två år senare offentliggjorde Stål sina bidrag till kännedomen om Ostsibiriens hemiptera. År 1870 sammanställde Oschanin i en på ryska språket affattad afhandling alt hvad man då kände rörande hemipterernas utbredning i Sibirien och Amur-landet. År 1876 uppräknar Jakovleff åtskilliga arter från Krasnojarsk och beskriver en mängd nya från trakterna kring Ussuri-floden i ostligaste delen af området och två år senare publicerade J. Sahlberg sina viktiga bidrag till kännedomen om nordvästra Sibiriens fauna. Sedermera har Jakovleff i sina i Ryska Entomologiska Sällskapets arbeten och i K. Naturforskarsällskapets i Moskva bulletin införda talrika uppsatser äfven beskrifvit flere nya former hufvudsakligen från östra Sibirien och Amur. År 1883 gaf förf. ett bidrag till kännedomen om hemiptera från västra Sibirien och från Minussinska kretsen samt år 1888 jämte Autran en förteckning öfver arter från Amur. Några nya homoptera hafva beskrifvits af Lethierry. Rubrikerna på angifna arbeten, äfvensom på

- uppsatser, i hvilka strödda notiser om Sibiriska hemiptera förekomma, återfinnas i nedanstående literaturförteckning:  
 Autran et Reuter: Hemiptera amurensia (Revue d'Entom. 1888).
- Gebler, Bemerkungen über die Insekten Sibiriens, vorzüglich des Altai (Ledebours Reise durch das Altai-Gebirge und die songarische Kirgisensteppe. V, II. 1830).
- Jakovleff, V., Описание новыхъ полужесткокрылыхъ Русской фауны (Horae Societatis entomologicae rossicae IX, 1875). Två arter från Amur.
- —, Полужесткокрылыя Hemiptera Heteroptera Русской фауны (Bull. Soc. imp. Natur. Moscou 1876). Uppgifter om 15 arter, 14 från Krasnojarsk.
- —, Новые полужесткокрылыя Hemiptera Heteroptera Русской фауны (ibid.). Talrika nya arter från Ussuri.
- —, Описание новыхъ видовъ изъ семейства Aradides. (ibid. 1878). Två arter från Ussuri.
- —, Материалы для фауны полужесткокрылыхъ России и соседнихъ странъ. I, III, IV (ibid. 1880). Flere nya *Acanthosoma*-arter och *Aradidae* från Amur.
- —, D:o V, VII, VIII (ibid. 1881). Arter från Amur och Songariet.
- —, D:o X (ibid. 1882). En art från Amur.
- —, D:o XII (ibid. 1883). Arter från Amur.
- —, D:o XV (ibid. 1885, tryckt 1886). En art från Baikal.
- —, Новые виды рода *Jalla* Hahn (ibid. 1884). Från Songariet.
- —, Neue Rhynchoten der Russischen Fauna (Rev. mens. d'Entom. 1883). Arter från Irkutsk och Amur.
- —, Полужесткокрылыя (Hemiptera Heteroptera) фауны России и соседнихъ съ ней странъ (Horae Soc. entom. rossicae. XI). Två arter från Amur.
- —, Полужесткокрылыя (Hemiptera Heteroptera) Кавкасскаго края (ibid. XII). Uppgifter om åtskilliga arters utbredning till Sibirien.
- —, Новые виды изъ сем. *Capsides* (ibid. XII). Två arter från Amur.

- Reuter, O. M., *Analecta hemipterologica* (Berl. Entom. Zeitschr. 1881).
- —, *Sibiriska Hemiptera* (Öfv. Finska Vet. Soc. Förh. XXVI, 1883).
- —, *Notes géographiques sur les hémiptères paléarctiques* (Revue d'Ent. 1890).
- —, *Hemiptera Gymnocerata Europae. I—IV. 1878—1891.*
- —, se ofvan Autran.
- Sahlberg, J., *Bidrag till nordvestra Sibiriens Insektfauna. I. Hemiptera Heteroptera.* (K. Svenska Vet. Akad. Handl. 1878).
- —, *Bidrag till Tschuktschhalföns insektfauna. Coleoptera och Hemiptera.* (Vega expeditionens vetenskapliga iakttagelser, IV, 1885).
- —, *Coleoptera och Hemiptera, insamlade af Vega expeditionens medlemmar på Bering-ön* (ibid.).
- Stål, C., *Beitrag zur Hemipterenfauna Sibiriens* (Stettiner Entomolog. Zeit. 1858).

Med understöd af universitetet i Helsingfors företogo herrar fil. kand. K. Ehnberg och fil. mag. R. Hammarström sommaren 1885 en entomologisk forskningsresa till den i mellersta Sibiriens sydligaste del till de Sajanska bergen och Mongoliets gräns stötande Minussinska kretsen af Jeniseiska guvernementet. Trakten är i djurgeografiskt hänseende af betydande intresse och en redogörelse för äfven de därifrån hemförda hemiptererna skall med afseende härå förtjäna att publiceras. I förevarande uppsats behandlas emellertid endast *hemiptera heteroptera*.

Samlandet af insekter vidtog vid staden Minussinsk den 21 juni. Härifrån ställdes kosan till den finska straffkolonin Verchne Sujetuk, dit resenärerna anlände den 29 juni. Den 21 juli flyttade de till byn Osnatjennaja, hvarest insamlingen fortsattes ända till den 17 augusti, då de bröto upp till det icke långt därifrån belägna Abakanska bruket. Här uppehölo de sig till den 30 augusti. Den 1 september öf-

verskredo de Schabin Dabagas bärgsrygg och därmed äfven gränsen mot Mongoliet, passerade den 4 sept. floden Toslas källor, fortsatte den 5:te längs Ischikem och anlände den 9:de till Bjakoffs faktori vid floden Kentschik, där de dröjde till den 20:de. Härifrån fortsattes färden och insamlingar gjordes under rastställena vid Jenisej vid Dschakul och på Baingol bärget samt vid Soldan den 23:dje och 24:de i samma månad; från Soldan skedde återfärden den 29:de sept. längs Jenisej.

I Geografiska Föreningens Tidskrift, h. 1, innevarande år har mag. Hammarström offentliggjort några skildringar af naturförhållandena i de besökta trakterna. Därvid betonar han särskildt den steppartade naturen på ömse sidor om den Sajanska bärgskedjan, så väl i Mongoliet söder om densamma, som norrut ända till Minussinsk. Dessa trakter böra sålunda på grund af sin natur räknas till det stora steppområdet, som sträcker sig genom vestra och Central-Asien ända bort till Amurs källor. Till de fyra faunistiska territorier, i hvilka J. Sahlberg indelat västra Sibirien, nämligen norrifrån åt söder tundratorratoriet, arktiska territoriet, urskogsterritoriet och det bärgiga territoriet, tillkommer sålunda här ytterligare ett steppterritorium, hvars faunistiska fysiognomi erbjuder anknytningspunkter med Turkestans och det egentliga Mongoliets.

Steppnaturen gör sig gällande redan kring staden Minussinsk. Dock förekomma ännu i närmaste omnejder nödvuxna tallar och i floddalen en frodig trä- och buskvegetation. Mellan Minussinsk och de 8 à 12 mil söderut belägna Sajanska bärigen sträcker sig, särskildt vester om Jenisej, den enformiga, jämna eller svagt vågformiga ödsliga Abakanska steppen med sin säregna i små tufvor gytttrade växtlighet, bestående mestadels af *synantereer*, *papilionaceer* och *cruciferer* (*Artemisia*, *Oxytropis*, *Astragalus*, *Alysum*, *Lepidium latifolium* m. fl.) samt på lågländtare fuktigare ställen af diverse succulenta växter, mest *chenopodiaceer* (*Salsola*, *Suaeda*). Sju mil från Minussinsk ligger den finska förbrytare-kolonin Verchne Sujetuk. En större om-

växling mellan kullar och dälдер förenas här med en bördigare jordmån och en rikligare trävegetation. Åkrar och ängar utbreda sig för ögat och smärre björkdungar pryda här och där kullarna. Längs dälдерnas botten flyta små bäckar, omgifna af yppig vegetation, bestående af hägg, vide, hagtorn, *Spiraea*, *Epilobium*, *Cerefolium*, *Cirsium*, *Achillea*, *Polemonium*, *Trifolium*, *Lathyrus* och *Galium*-arter, förekommande äfven hos oss, men med inblandning af ostliga arter af *Nepeta*, *Dracocephalum*, *Lychnis*, *Delphinium*, *Orobus* m. fl. släkten. Ju mer man närmar sig byn Osnatjenaja, desto oftare uppträda skogsdungarne och en egentlig skogsformation kan redan sägas möta vid nämnda by, belägen på gränsen mellan den Abakanska steppen och de tre å fyratusen fot öfver hafvet sig höjande, till största delen skogbeklädda Sajanska bärigen. Deras högsta rygg väster om Jenisej-floden utgöres af Schabin- (eller Schoban-) Dabaga, som af herrar Ehnberg och Hammarström öfverstejs under färden till närgränsande trakter af Mongoliet. På östra sidan åter reser sig det 7 å 8000' höga Boruss. Vegetationen vid fjällbäckarna är ytterst frodig. Skogen på de högre fjällen utgöres till största delen af pichtagran och vanlig gran, cembratall, rönn, björk och hägg, och ristäcket på marken är detsamma som i våra skogar. Högre upp på bärigen aftager skogsvegetationen och allra högst uppträda en mängd alpina växter. På Mongoliska sidan äro de Sajanska bärigen kalare och söder om dem längs floden Kemtschik börjar åter den öde steppen, endast vid flodstränderna företeende en något lummigare växtlighet af poppel, sälg, *caragana* och *hippophæ*-buskar.

Med tillhjälp af ofvanstående skildring af de allmänna naturförhållandena, hvilken i sammandrag återgifvits enligt herr Hammarströms anförda uppsats, torde det bli lätt nog att begripa den fysiognomi, heteropterfaunan visar i dessa trakter. Utan tvifvel utgöra de hemförda arterna endast en bråkdel af det verkliga här lefvande antalet heteropterer — samlandet har ju i själfva verket bedrifvits blott under tre månader och af personer, hvilka icke hufvudsak-

ligen egnade sin uppmärksamhet åt denna ordning. De talrika exemplar, af hvilka de hemförda arterna representeras, intyga dock att samlingarna äfven af hemiptera gjorts med nit och omsorg och det jämförelsevis, såsom det kunde tyckas, fattiga resultatet bör väl till en stor del tillskrifvas just den ödsliga, steppartade naturen i dessa trakter, hvarest växtligheten på stepperna redan vid samlarens ankomst till stor del af den heta sommarsolen var bortbränd och antagligen under denna årstid icke mer hyste åtskilliga arter, hvilka tidigare där förekomma.

Särskildt i ögonen fallande är bristen på arter, hvilka lefva på trån eller buskar, ett drag, som står i full samklang med traktens steppnatur. Så förekommer i samlingen blott en enda barrträdsform, *Criocoris sulcicornis* Kirschb. Lofträdsarter äro endast *Palomena viridissima* Poda, *Pentatoma rufipes* L., *Elasmotethus dentatus* De Geer, *Elasmucha grisea* L. och *interstincta* L., *Anthocoris confusus* Reut. och *Psallus variabilis* Fall., alla dessa funna vid den till skogstrakten gränsande byn Osnatjennaja eller vid staden Minussinsk, *Elasmotethus* och *Elasmucha*-arterna hufvudsakligen lefvande på björkar. Om *Elasmucha ferrugata* F. och *dorsalis* Jak. lefva på själfva träna eller på ristäcket i skogarna är ännu icke utredt, men antagligen är åtminstone den senare en vid björken bunden art. På videbuskar uppehålla sig *Pilophorus confusus* Kirschb. och *Globiceps cruciatus* Reut., den förra funnen vid Minussinsk och Osnatjennaja. Lägges härtill ytterligare de tre *Aradus*-arterna, *anisotomus* Put., *hieroglyphicus* J. Sahlb. och *betulae* L., hvilka äfven alla härstamma från Osnatjennaja, så hafva vi uppräknat alla de 15 arter, som tillhöra trä- och buskvegetationen, hvilket gifver ett för faunan ytterst ringa procenttal af sådana former. Såsom af nedanstående förteckning framgår utgöres resten till större delen af ubiquiter eller af arter, som lefva på torra backar och sandslätter, delvis af utpräglade steppformer. Flertalet af de phytophaga arterna lefva på *synantereer*, *papilionaceer*, *cruciferer* eller *chenopodiaceer*, *galium*, etc., alt växter, som till-

höra dylika lokaler. Några vanligen på myr- och kärrmark eller fuktig ängsmark förekommande species äro funna på lågländta ställen på stepperna eller vid flod- och bäckstränderna, nämligen *Eurygaster maura* L., *Rhacognathus punctatus* L., *Cymus glandicolor* Hahn, *Ligyrocoris Luchsii* Bär., *Nabis rugosus* L., *Acanthia c-album* Fieb., *Brachytropis calcarata* Fall., *Trigonotylus ruficornis* Fall., *Labops setosus* Reut. Endast följande arter synas mer karaktäristiska för den yppigare vegetationen i floddälderna: *Carpocoris alienus* n. sp., *Jalla subcalcarata* Jak., *Calocoris triannulatus* Stål (typ), *C. Reichelii* Fieb., *Lygus mutans* Stål. Vattenfaunan representeras af elfva arter.

I den närmast nedan följande systematiska förteckningen öfver de af herrar Ehnberg och Hammarström insamlade arterna anger ett (E.) att arten tagits af den förra, ett (H.) åter af den senare. De med fet stil utmärkta arterna hafva icke förut angifvits som funna i Sibirien. Arter, tagna endast under exkursionen till Mongoliet, anföras inom klammer.

## Pentatomidae.

- [1. *Gnathoconus notatus* Jak. 1882. Två exemplar funna i Mongoliet vid Jenisej d. 24 september. (E.).]
2. ***Canthophorus dubius* Scop.** Två exempl. tagna vid Osnatjennaja i medlet af augusti. (H.).
- [3. *Phimodera mongolica* n. sp. Superne grisea, confertim subaequaliter nigro-punctata, marginibus capitis, vertice utrinque ad oculum, maculis parvulis pronoti, scutelli et corii sat dense adspersis nigricantibus; rostro coxas intermedias attingente, nigro, articulo secundo basi et apice testaceo; antennis nigris, articulis primo, secundo et tertio apice secundoque etiam basi anguste testaceis, tertio secundo distincte brevioribus; capite latitudini cum oculis longitudine subaequali, ab oculis ad tertiam apicalem partem sat angustato, dein rotundato-ampliato, jugis apice leviter oblique sub-

truncatis, angulis apicalibus interioribus sub-acutis, clypeo apice ante juga distincte prominulo, elevato; ocellis inter se fere triplo magis quam ab oculis distantibus; oculis sessilibus, majusculis, spatio inter ocellum et ocellum latioribus; pronoto ante medium transversim inaequaliter impresso, apice leviter emarginato, angulis anticis valde obtusis, lateribus anterioribus versus apicem leviter sinuatis, versus angulos laterales leviter rotundatis, his angulis valde obtusis, postice non nisi omnium levissime sinuatis; scutello pronoto fere duplo longiore, basi leviter angustato, supra minus fortiter convexo, basi utrinque fovea instructo, lineis elevatis longitudinalibus nullis; corpore inferne paullo profundius nigro-punctato, sordide fuscescente; ventre tuberculis lateralibus parvulis; trochanteribus inermibus. Long.  $8\frac{1}{2}$  mm.

Tre exemplar funna i Mongoliet vid Kemtschik i närheten af Bjakoffs faktori den 14 september (E. och H.).

*Ph. fennicae* J. Sahlb. affinis, sed major, minus convexa, capite scutelloque apicem versus paullo levius declivibus, illo ab oculis longius infra medium angustato, oculis majoribus, ocellis latius distantibus, pronoti marginibus lateralibus anterioribus versus angulos laterales paullo fortius rotundatis, his angulis postice obtusius sinuatis, scutello transversim haud rugoso, etc. bene distincta.]

4. *Eurygaster maura* L. Talrika exx. vid Verchne Sujetuk d. 2 juli vid stranden af en bäck samt vid Osnatjennaja i slutet af juli och början af augusti, på lågländt ställe på steppen tre verst från byn; vid Abakanska bruket d. 23 augusti (H.).
5. *E. Schreiberi* Mont. 1885. Talrika exx. af denna hittills i Illyrien och Ungarn funna art hafva hemförts från Osnatjennaja, tagna den 30 juli på bärget Omaj (H.); ett ex. vid Osnatjennaja d. 10 aug.
6. *Sternodontus similis* Stål. Tre exx. funna den 12 aug. vid Omaj-bärget nära Osnatjennaja (H.).



7. *Var. Ehnbergi* nov. var.: Pronoto scutelloque carinis longitudinalibus quinque distinctis, albicantibus.  
Ett exemplar funnet på samma lokal och samtidigt med hufvudformen (H.). Denna varietet står mycket nära *St. affinis* Westw.
8. *Masthletinus nigriventris* Jak. 1889. Ett exemplar af denna från Irkutsk beskrifna art togs den 7 juli vid Verchne Sujetuk (E.).
9. *Sciocoris distinctus* Fieb. Ett ex. vid Verchne Sujetuk (E.).
10. *Sc. microphthalmus* Flor. Osnatjennaja d. 12 o. 13 augusti; vid Abakanska bruket d. 22 augusti (H.).
11. *Aelia acuminata* L. På sandkullar söder om Minussinsk d. 25 juni; vid Abakanska bruket d. 28 aug. (H.).
12. *Ae. Klugii* Hahn. Med föreg. vid Minussinsk (H.); Osnatjennaja d. 24 juli (E.).
13. *Neottiglossa pusilla* Gmel. (*inflexa* Wolff). Ett ex. vid Osnatjennaja d. 28 juli.
14. *N. leporina* H. S. Verchne Sujetuk d. 7 juli (E.) och 15 juli på en gammal åker (H.).
15. *Eusarcoris aeneus* Scop. Flere exx. vid Verchne Sujetuk i början af juli (E., H.), ett ex. vid Osnatjennaja d. 13 aug. (H.).
16. *Rubiconia intermedia* Wolff. Synes vara högst allmän, att döma af de ytterst talrika exemplar, som hemförts från Verchne Sujetuk (förra hälften af augusti) och Abakanska bruket (senare delen af aug.).
17. *Peribalus vernalis* Wolff. Verchne Sujetuk, ett ex. vid stranden af en bäck d. 2 juli; Abakanska bruket, ett ex. d. 23 aug. (H.).
18. *Carpocoris fuscispina* Boh. Talrika exx. från Verchne Sujetuk, den 15—17 juli (E., H.), Osnatjennaja, den 23—30 juli (E., H.) och Abakanska bruket, den 26 aug. (E.).
19. *C. purpureipennis* De Geer (*nigricornis* F.). Högst allmän: Verchne Sujetuk, Osnatjennaja, Abakanska bruket, Schabin Dabaga d. 1 sept., Mongoliet vid Kemtschik.

20. *C. alienus* Horv. ined.: Sat brevis et latus, virescenti-flavens, superne sat confertim nigro-punctatus, inferne magis minusve concoloriter vel nigro-punctatus; capite limbis lateralibus, interdum etiam vittis duabus mediis vittisque quatuor anticis pronoti nigricantibus; antennis articulo primo flavescente margine apicali nigro, secundo et tertio obscure sangvineis, ultimis interdumque etiam tertio nigris, tertio secundo brevioribus; pronoto angulo laterali rotundato, haud prominulo, anguste nigro-marginato; scutello apicem versus pallide flavente, apice acuminato; corio scutello sat multo longiore, interne colore in purpureum vel obscure roseum vergente; connexivi segmentis flaventibus limbo basali et apicali nigris vel nigris medio angustius flavis; capite lateribus quam in reliquis minus angustatis, margine laterali infra oculum solum levissime sinuato, jugis clypeum paullo superantibus, ipso apice leviter distantibus, medio oculo dimidio latioribus. Long. 9—10 mm.

Två exx. af denna art, som förut blifvit tagen vid Samarkand i Turkestan under Fedtschenkos resa, hafva blifvit funna d. 2 juli invid Verchne Sujetuk vid stranden af en nedanförlig skolhuset rinnande bäck.

*C. lyncei* F. affinis, structura capitatis (jugis *C. lyncei* medio oculo vix  $\frac{1}{3}$  latioribus), corio longiore, punctura paullo subtiliore magisque aequali, colore antennarum divergens.

21. *Dolycoris baccarum* L. Allmän: Verchne Sujetuk, Ostnatjennaja, talrika exemplar, tagna i slutet af juli och i augusti. En korthårigare varietät är:
22. *D. baccarum* var. *brevipilis* n. v. Typo simillima, sed paullo brevius pilosa, connexivo ciliis destituto, tibiis pilis exsertis crassitie tibiatarum apicali haud longioribus. Tillsammans med hufvudformen; talrika exemplar.
23. *Palomena viridissima* Pod., Ferr. Ett ex. funnet vid Abakanska bruket d. 21 aug. (H.).
24. *Pentatoma rufipes* L. Osnatjennaja d. 9 aug. (E.), vid Abakanska bruket d. 19, 26 o. 28 aug. (E., H.).

- [25. *Capnoda Batesoni* Jak. 1890. (Caput medio guttulis tribus transversim positis pallide flaventibus. Antennae articulo secundo primo vix longiore et tertio  $\frac{2}{5}$  brevior). Ett ex. af denna hittills blott i ett enda exemplar från Turkestan bekanta art är funnet i Mongoliet vid Kemschik d. 14 september (H.).]
26. *Eurydema dominulus* Scop. var. *thesgicum* Kol. Ett ex. funnet vid Verchne Sujetuk d. 1 juli.
27. *E. dominulus* var. *albo-variata* n. var. Ut praecedens, sed locis rufis colore albo pictis. Ett ex. vid Osnatjennaja d. 28 juli.
28. *E. Gebleri* Kol. Flere exx. tagna vid Minussinsk d. 21 o. 23 juni på en sandslätt, bevuxen med *Lepidium latifolium*, *Termopsis lanceolata*, o. s. v. (E., H.); Osnatjennaja d. 30 juli ohh 12 aug. på bärget Omaj, d. 4 och 15 aug. längs Jenisej-floden (H.).
29. *E. oleracea* L. Allmän: Verchne Sujetuk, juli o. aug.; Osnatjennaja.
30. *Picromerus bidens* L. Osnatjennaja d. 23—28 juli o. 4—9 aug.
31. *Rhacognathus punctatus* L. Verchne Sujetuk d. 3 juli (E.); Osnatjennaja på lågländt ställe på steppen d. 11 augusti (H.).
- [32. *Jalla subcalcarata* Jak. 1885, ♀ femoribus muticis, ceteris cum descriptione auctoris convenit; Jakovleff marem descripsit. — Två honor funna i Mongoliet vid floden Toslas källor d. 4 september (E.).]
33. *Zicrona coerulea* L. Osnatjennaja d. 23 o. 26 juli; ett ex. äfven i Mongoliet vid Kemschik d. 14 september.
34. *Elasmotethus dentatus* De Geer. Osnatjennaja, d. 31 juli, ett ex.; Abakanska bruket, ett ex.
35. *Elasmucha ferrugata* F. Osnatjennaja, ett ex. d. 8 aug. (H.).
36. *E. dorsalis* Jak. 1877. Några exx. vid Abakanska bruket d. 21—28 aug. (H.).
37. *E. grisea* L., Reut. Ett ex. vid Osnatjennaja i augusti (H.).

38. *Elasmucha interstincta* L. Ett ex. vid Minussinsk d. 27 juni (E.).

### Coreidae.

- [39. *Spathocera obscura* Germ., Stein. Mongoliet, ett ex. vid Kemschik d. 19 sept. (E.), ett annat på Baingol bärget vid Jenisej (H.).]
- [40. *Coreus sibiricus* Jak. 1889. Mongoliet, fem exemplar funna d. 11 o. 12 aug. vid Kemschik (E.).]
41. *Mesocerus marginatus* L. Allmän: Verchne Sujetuk, Osnatjennaja, Abakanska bruket; juli och augusti.
42. *Melagotomus junceus* Scop. (*limbatus* Klug). Talrika exx.: Osnatjennaja d. 22 juli (E.), d. 28 juli, 3, 12 och 15 aug. (H.), Abakanska bruket d. 19 aug. (H.).
43. *M. ornaticeps* Stål. Osnatjennaja d. 22 o. 24 juli (E.), Verchne Sujetuk d. 11 juli på gammal åker, d. 18 juli på torr backe, Osnatjennaja d. 3 juli vid stranden af Jenisej, d. 28—30 juli, d. 11 aug. på steppen (H.).
44. *Alydys calcaratus* L. Verchne Sujetuk d. 15 juli på en gammal åker, Osnatjennaja d. 28—30 juli, d. 3 o. 12 aug. (H.).
45. *A. calcaratus* var. *hirsutus* Kol. Allmännare än hufvudformen. Verchne Sujetuk d. 8 juli (E.), Osnatjennaja d. 28 juli, d. 4 o. 15 aug. (H.), 23 juli, d. 2 aug., vid Jenisej d. 24 september (E.).
46. *Corizus hyoscyami* L. Allmän vid Verchne Sujetuk och Osnatjennaja (E., H.).
47. *Rhopalus (Stictopleurus) abutilon* Rossi. Allmän: Verchne Sujetuk, Osnatjennaja, Abakanska bruket (E., H.).
48. *Rh. (Stictopleurus) nysioides* n. sp. Angustus, parallelus, sat deplanatus, griseus, breviter cinereo-pubescentis, capite obsoletius, pronoto et scutello sat subtiliter crebre punctatis; vertice utrinque macula ocellifera aliaque pone oculos nigris; antennis articulis extrorsum

vel ad maximam partem nigris; pronoti disco basin versus sensim leviter surgente, lateribus leviter sinuatis, linea laevigata ante apicem angulisque posticis nigricantibus; scutello ante apicem acute rotundatum coarctato, linea media marginibusque carinatis; hemielytris cum membrana hyalinis, solum corii venis limboque laterali coriaceis, illis parce nigro-vittatis, ramo exteriori venae brachialis toto nigro, hoc obsolete punctato, nitido; dorso abdominis nigro, creberrime subtiliter punctato, segmento quarto medio macula oblonga, quinto guttulis duabus parvis rotundatis basilibus margineque apicali, sexto nitido, obsoletius punctato lineis duabus basin versus tenuibus a medio apicem versus fortiter dilatatis connexivoque flavis; ventre pallide sordide flavente, ferrugineo-consperso; femoribus nigro-punctatis vel magnam ad partem nigris, tibiis tarsisque griseo-flaventibus, nigro-punctatis et variegatis. Long.  $5\frac{3}{4}$ — $6\frac{2}{3}$  mm.

Två exx. funna vid Verchne Sujetuk d. 2 och 6 juli (H.).

Statura minore, multo angustiore et magis deplana a *R. crassicorni* L. mox distincta.

49. **Rh. (*Aeschynoteles*) robustus** n. sp.: Magnus, robustus, superne castaneo-ferrugineus vel fuscus, capite, pronoto scutelloque longe erecte griseo-pilosis, hemielytris breviter semi-adpressim pilosis, capite paullo obsoletius, pronoto scutelloque dense punctatis; corio dimidio exteriori usque ad ramum interiorem venae cubitalis dense distincte punctato, solum parte interiore, clavo membranaque sordide fuscescenti-hyalinis, corii venis parteque extra venam cubitalem nigro-maculatis; dorso abdominis nigro, creberrime punctulato, segmento quarto guttula apicali ochracea, segmento sexto nitente, obsoletius parce punctulato, transversim aciculato, basi utrinque lineola transversali ochracea; connexivi segmentis nigris, segmentis 1—4 margine basali tenui punctoque marginis lateralis ante apicem

ochraceis, segmento quinto dimidio basali margineque apicali ochraceis, sexto ochraceo, fascia sat angusta anteapicali nigra; corpore inferne cum rostro et pedibus lurido, pectore cinereo-pubescente, medio nigro, pleuris dense concoloriter punctatis, metapleuris tamen parce grosseque nigro-punctatis, pone sulcum cum ventre laevibus, hoc piloso, guttis nonnullis nigro-fuscis, versus latera nigro-variegato; antennis pedibusque longe exserte pilosis, illis rufo-testaceis, articulo primo externe et inferne nigro, secundo et tertio parcius nigro-punctatis, ultimo nigro, basi et apice testaceo, hoc tertio aequalongum, tertio secundo  $\frac{1}{5}$  brevius; femoribus basi excepta dense, tibiis parce nigro-punctatis, tarsis articulo ultimo nigro; pronoto disco apicem versus fortiter declivi, ante apicem linea laevigata late arcuata impressa, pone hanc medio carina tenuissima medium longitudinis vix superante, basi intra angulos utrinque obtuse impressa, his ultra latera corii paullo excedentibus, obtuse rotundatis; scutello apice acuminato; corio ramo interiore venae cubitali a medio ejus valde oblique excurrente. Long.  $11\frac{3}{4}$  mm.

Ett exemplar funnet vid Osnatjennaja i augusti (H.).

*Rh. (Ae.) maculato* Fieb. proximus, statura multo majore, latiore et robustiore, pronoto postice convexiore, antennarum articulo ultimo brevius, membrana immaculata, colore dorsi abdominis et connexivi mox divergens. *Rh. (Ae.) angulari* Reut. 1888 e China etiam sat similis, segmento dorsali quinto abdominis immaculato, colore diverso connexivi angulisque basalibus pronoti obtuse rotundatis nec subrectis distinctus videtur.

50. *Rh. (Ae.) maculatus* Fieb. Ett ex. från Osnatjennaja, taget den 12 aug. vid Omaj-bärgen (H.).
51. *Rh. (Ae.) parumpunctatus* Schill. Verchne Sujetuk d. 15 juli på en gammal åker, Osnatjennaja d. 3 o. 15 aug., vid Abakanska bruket d. 21 o. 28 aug. (H.).

52. *Rh. (Ae.) subrufus* Gmel. (= *capitatus* F.). Verchne Sujetuk d. 2 och 7 juli, Abakanska bruket d. 28 aug.
53. *Myrmus miriformis* Schill. Ej sällsynt äfven såsom forma macroptera. Osnatjennaja d. 2 o. 11 aug., Abakanska bruket d. 19, 22 o. 23 aug. (H.).
54. *Myrmus calcaratus* n. sp.: Viridis, parcius brevissime sub-argenteo-pubescens, antennarum articulis tribus ultimis rufo-testaceis, quarto tertio vix brevior, tertio secundo circiter  $\frac{1}{4}$  brevior, hoc basin versus sat fortiter incrassato et piloso, setis maximis tamen crassitie articuli haud longioribus; pedibus sordide flavo-virentibus, femoribus granulis parvis fuscis piliferis, posticis sat incrassatis, basin versus fortiter, apicem versus levius attenuatis, inferne paullo infra quartam apicalem partem calcari sat minuto sed acuto concolori armatis, tibiis exserte pilosis, pilis maximis tibiarum posticarum crassitie tibiae longioribus, tibiis apice inferne tarsorumque plaga inferiore dense setulosis; capite laevi; pronoto capitis longitudine, basi capiti cum oculis aequae lato, disco crebre confuse punctato, carina percurrente longitudinali media aliaque transversali ante apicem; hemielytris apicem segmenti quarti dorsalis abdominis subattingentibus, cum membrana albido-hyalinis, venis interioribus roseis, limbo corii exteriori extra venam cubitalem coriaceo, ubique fere aequae lato, albido-virente; abdomine versus apicem sordido. Long. 11 mm.
- Ett enda exemplar af denna intressanta art är funnet vid Osnatjennaja (H.).
- M. miriformi* Schill. longior, fere totus virens, structura antennarum femorumque posticorum nec non antennis pedibusque longius pilosis optime distinctus.
55. *Chorosoma macilentum* Stål nympha. Ett outveckladt exemplar taget vid Verchne Sujetuk d. 17 juli (E.).

## Lygaeidae.

56. *Eulygaeus equestris* L. Osnatjennaja, två exx. d. 30 juli på bärget Omaj (H.)
- [57. *Eul. Hanseni* Jak. 1883. Ett exemplar i Mongoliet vid Jenisej d. 24 sept. (E.).]
58. *N. jacobaeae* Schill. Verchne Sujetuk d. 6 juli (E.), Abakanska bruket d. 19 o. 21 aug. (H.).
59. *Nysius thymi* Wolff, Horv. Allmän. Talrika exx. från Verchne Sujetuk, Osnatjennaja, Abakanska bruket och Schabin Dabaga, juni—sept. (H., E.).
60. *N. ericae* Schill., Horv. 1890. Talrika exx. från Minussinsk, d. 25 o. 29 juni, och Verchne Sujetuk d. 1 o. 14 juli (E., H.).
61. *N. punctipennis* H. S. Osnatjennaja i slutet af juli (H.)
62. *Cymus glandicolor* Hahn. Osnatjennaja, på ett lågländt ställe på steppen. (H.).
63. *Geocoris grylloides* L. Minussinsk d. 23 juni på steppen, Verchne Sujetuk d. 7 juli (E.), Osnatjennaja d. 3 aug. (H.). Äfven funnen vid Irkutsk, F. Sahlberg.
64. *G. dispar* Waga. Osnatjennaja, ett ex. d. 3 aug. (H.) Irkutsk, F. Sahlberg.
- [65. *Jakovleffia setulosa* Jak. Sex exx. tagna i Mongoliet vid Kentschik d. 14 september (H.).]
66. *Ligyrocoris Luchsii* Bär. Verchne Sujetuk d. 9 juli Osnatjennaja, d. 30 juli på Omaj-bärget, d. 3, 4 o. 11 aug., sistnämnda dag på lågländt ställe på steppen.
67. *Pterotmetus staphylinoides* Burm. Verchne Sujetuk d. 16 juli, ett ex. (E.); Osnatjennaja d. 28 juli, ett ex. (H.).
68. *Pionosomus varius* Wolff. Ett ex. taget vid Abakanska bruket d. 19 augusti (H.).
- [69. *Lamprodema rufipes* n. sp. Nigra, glabra, nitida, capite, pronoto scutelloque leviter aenescentibus, antennarum articulis tribus primis pedibusque totis rufescentibus; capite subtiliter confertim punctulato, lobo antico pronoti apice et lateribus sat dense punctulato,



medio sublaevi, lobo postico confertim punctato, toto concolori vel margine basali angulisque posticis testaceis; scutello sat fortiter remotius punctato; hemielytris abbreviatis, basin segmenti quinti dorsalis abdominis superantibus, nigricantibus, sutura clavi corioque externe fuscis, clavo fortiter triseriatim punctato, corio externe dense, medio apicem versus parcius minutiusque subseriatim punctato. Long.  $2\frac{2}{3}$ — $3\frac{2}{5}$  mm.

Tre exx. funna i Mongoliet vid Kemschik d. 12 semtember (E.).

*L. maurae* F. sat affinis, differt tamen colore antennarum et pedum, pronoto lateribus multo densius punctulato, lobo postico fortius magisque confertim punctato, scutello multo fortius punctato, punctura corii distincte fortiore. Etiam a *L. brevicollis* Fieb. corpore minore, colore antennarum et pedum puncturaque multo profundiore, fortiore et densiore mox distincta.

70. *Trapezonotus agrestis* Fall. Osnatjennaja d. 2 aug. på steppen under stenar; Abakanska bruket d. 23 aug. (H.).
71. *Sphragisticus nebulosus* Fall. Osnatjennaja d. 3 aug., 1 ex. (H.).
72. *Aphanus adspersus* M. et R. Verchne Sujetuk d. 7 juli; Osnatjennaja d. 28. juli o. 15 aug.; Mongoliet vid Kemschik d. 12 o. 14 sept. (H.).
73. *A. pini* L. Allmän. Talrika exx. från Verchne Sujetuk, Osnatjennaja och Abakanska bruket.
- [74. *Emblethis angustus* Mont. 1890, typo paullo minor et obscurior. Mongoliet vid Kemschik, fyra exx. d. 12 sept. (H.).]
75. *Drymus sylvaticus* F. Verchne Sujetuk d. 15 juli (H.).
- [76. *Pyrrhocoris fusco-punctatus* Stål. Talrika exx. togos i Mongoliet vid Kemschik d. 12, 14 o. 16 sept. samt vid Jenisej på Baingol bärget mot slutet af samma månad. (H., E.).]

### Tingitidae.

77. *Derephysia cristata* Panz. Ett ex. af *forma brachyptera* togs den 6 juli på en torr backe vid Verchne Sujetuk, ett af *f. macroptera* d. 1 juli på en hög kulle några värst utanför byn (H.).  
*Forma macroptera*: sagenis abdomen longe superantibus, area suturali uniseriata instructis, area discoidali apice triseriatim et quadriseriatim areolata, his areis apicalibus parvulis. Long.  $3\frac{4}{5}$  mm.
78. *Tropidochila angusticollis* H. S. Tre exx. från steppen kring Minussinsk d. 23 juni (E., H.).
79. *Monanthia platyoma* Fieb. Ett ex. från sandkullarne kring Minussinsk d. 25 juni, två exx. från en torr backe vid Verchne Sujetuk d. 6 juli (H.).
80. *M. symphyti* Vall. (*vesiculifera* Fieb.). Osnatjennaja, d. 28 juli o. 9 aug. (H.), två exx.

### Aradidae.

81. *Aradus anisotomus* Put. Osnatjennaja d. 15 aug., 2 exx. (H.).
82. *A. hieroglyphicus* J. Sahlb. Två exx. af denna från nordvestra Sibirien beskrifna art togos d. 27 juli vid Osnatjennaja (H.).
83. *A. betulae* L. Osnatjennaja, ett ex. (H.).

### Reduviidae.

84. *Harpactor leucospilus* Stål. Osnatjennaja, en larv d. 22 juli och en hona d. 11 augusti (H.).
85. *Coranus tuberculifer* Reut. 1881. Ett ex. vid Abakan-ska bruket d. 21 aug. (H.).
86. *C. Hammárstroemii* n. sp.: Niger, capite, pronoto scutelloque sat breviter fusco-pilosis; capite lineis orbitali-

bus lineaque media partis postocularis, scutello linea apicali, connexivo annuloque paulo infra basin tibi-  
 arum testaceis, segmentis connexivi dimidio basali ni-  
 gris; antennis, maculis vel annulis saepe incompletis  
 femorum, tibiis, tarsis ventreque sordide fusco-testa-  
 ceis, tibiis basi supra anulum pallidum, tarsis apice  
 ventreque linea vel vitta media nigro-piceis; dorso ab-  
 dominis nigro, dense cinereo-pubescente, segmentorum  
 marginibus posticis fusco-testaceis; hemielytris fuscis,  
 pube densa sat longa alba indutis, abdomine multo  
 angustioribus, apicem segmenti dorsalis tertii vel quinti  
 attingentibus, venis membranae nitidae nigro-piceis,  
 crassis; rostro toto nigro, articulo primo secundo bre-  
 viore; antennis breviusculis, articulo primo capite di-  
 stincte brevior, setis nonnullis rigidis fuscis, secundo  
 primo  $\frac{3}{5}$  brevior, tertio secundo paullulum vel vix  
 longior, quarto tertio paulo minus quam duplo lon-  
 gior et parti anteoculari cum oculo longitudine sub-  
 aequali; capite pone oculos retrorsum sensim longius  
 constricto, parte anteoculari postoculari circiter  $\frac{1}{3}$  bre-  
 viore; pronoto angulis anticis rectis, lobo antico la-  
 teribus, postico toto fuscescentibus, hoc sat laevigato,  
 angulis posticis obtuse rotundatis; scutello versus api-  
 cem sensim alte surgente, margine postico perpendi-  
 culari; pedibus sat longe griseo-pilosis. Long. 11—12 mm.

Talrika exx. äro funna i Mongoliet på Baingol  
 båret vid Jenisej d. 23 o. 24 sept. (E., H.); ätven par  
 exx. från Osnatjennaja, d. 24 juli (E.).

*C. tuberculifero* Reut. et *subaptero* De Geer  
 affinis. *C. tuberculifer* differt statura majore, corpore,  
 multo longius molliusque albo-piloso, antennis longio-  
 ribus, earum articulo secundo tertio multo distinctius  
 brevior, quarto parte anteoculari capitis oculoque sat  
 multo longior, pronoti lobo postico fortiter punctato,  
 scutello apice in tuberculum altum cylindricum assur-  
 gente, hemielytris parcius pubescentibus, ventre nigro.  
*C. subapterus* De Geer corpore longius piloso, scu-

tello versus apicem multo minus alte surgente margine postico obliquo, dorso abdominis toto concolore, nitidior, segmentis transversim aciculatis.

87. *Nabis flavomarginatus* Dahlb. Ett ex. från Verchne Sujetuk d. 19 juli (E.).
88. *N. ferus* L. Allmän. Minussinsk d. 23 juni (E.); Osnatjennaja på Omajbärgen d. 30 juni, på steppen d. 11 aug., Mongoliet vid Kemschik d. 14 sept. (H.).
89. *N. rugosus* L. Osnatjennaja på lågländt ställe på steppen den 11 aug., Abakanska bruket d. 19—22 aug. (H.).

### Hydrometridae.

90. *Gerris rufoscutellata* Latr. Flere exx. vid Osnatjennaja d. 13 aug. (H.).
91. *G. odontogaster* Zett. Med föregående.

### Acanthiidae.

92. *Acanthia saltatoria* L. Verchne Sujetuk d. 5 juli, Osnatjennaja d. 28 juli.
93. *A. c-album* Fieb. forma macroptera (= *vestita* Dougl. = *dubia* Reut. 1883). Osnatjennaja d. 11 aug. på ett lågländt ställe på steppen, ett ex. (H.). [Är äfven tagen d. 14 juni vid Schukova på stranden af Ob (H.) samt d. 7 juni på en sandig strand invid stationen Jewleva (E.)].
94. *A. melanoscela* Fieb. Verchne Sujetuk d. 5 o. 7 juli på torr backe (H.).
95. *A. pallipes* F. Verchne Sujetuk d. 5 juli (H.).

### Anthocoridae.

96. *Anthocoris sylvestris* L. Verchne Sujetuk d. 1 juli (H.).

97. *A. confusus* Reut. Minussinsk d. 29 juni, Verchne Subjectuk (H.).
98. *Tripheps minuta* L. Minussinsk d. 23 juni på en sandslätt längs stranden af Tagarskoj protok (H.).
99. *Tr. nigra* Wolff. var. På en skogsbacke vid Minussinsk d. 25 juni (E.).

### Capsidae.

100. *Brachytropis calcarata* Fall. Osnatjennaja d. 11 aug. på lågländt ställe på steppen (H.).
101. *Stenodema lateralis* n. sp. Inferne pallide straminea, pectoris medio vittaque utrinque laterali fuscis, superne obscure fusca, tenuissime parcius pubescens, signatura parva angulata verticis, linea tenui media pronoti limbisque lateralibus pronoti et hemielytrorum pallide stramineis; capite latitudini cum oculis longitudine aequali, clypeo a fronte apice prominulo impressione transversa bene discreto; antennis extrorsum rufis, corpore cum hemielytris distincte brevioribus, articulo primo diametro transversali capitis saltem aequae longo, externe subglabro, solum interne et inferne dense brevius subadpressim fusco-piloso, secundo tertio duplo longiore, quarto huic aequelongo; pronoto scutelloque punctatis; femoribus fusco-punctatis, posticis ante apicem leviter et breviter constrictis, tibiis posticis parcius solum interne paullo longius pilosis. Long.  $7\frac{2}{3}$ — $8\frac{1}{4}$  mm.

*Syn.*: *Miris virens* var. *lateralis* J. Sahlb., Bidr. nordvestra Sib. Hem. p. 23, 89, verisim.

Sex exx.: Osnatjennaja d. 28 juli, Abakanska bruket d. 19 o. 23 aug. (H.). Jenisejsk (?), J. Sahlberg.

*St. virenti* L. affinis, antennis distincte paullo longioribus, articulo earum primo externe glabro solum interne et inferne piloso, pubescentia corporis et hemielytrorum adhuc tenuiore et brevioribus, femoribus

- posticis ante apicem levius et brevius constrictis tibiisque posticis parcius et brevius pilosis certe distincta est species. Colore *St. sericanti* Fieb. similima, structura capitis et antennarum mox distincta.
102. *St. virens* L. var. *testacea* Reut. Osnatjennaja d. 28 juli, ett exemplar (H.).
103. *St. holsata* F. Osnatjennaja d. 30 juli på bärget Omaj (H.).
104. *Notostira erratica* L. Verchne Sujetuk d. 18 juli på torr backe; två exx. af var. *ochracea* Fieb. d. 23 aug. vid Abakanska bruket (H.).
105. *Trigonotylus ruficornis* Fall. Verchne Sujetuk d. 7 o. 14 juli på torra backar; Osnatjennaja d. 11 aug. på lågländt ställe på steppen (H.).
106. *Miris dolabratus* L. Talrika exx. Verchne Sujetuk d. 1, 2, 6, 7 o. 11 juli; Osnatjennaja d. 28 juli (H.).
107. *M. ferrugatus* F. var. *albescens* n. var.: Superne albicans, vitta capitis antice furcata clypeoque, pronoti vittis duabus antice dilatatis, lateribus scutelli, saepe etiam furca ejus transversali versus latera, antennarum articulo primo fere toto tarsorumque articulis duobus ultimis nigris. Long  $7\frac{1}{2}$  mm.  
Minussinsk d. 29 juni, ett ex.; Verchne Sujetuk d. 6 juli, ett ex. (H.).
108. *Monalocoris filicis* L. Abakanska bruket d. 21 aug., två exx. (H.).
109. *Bryocoris pteridis* Fall. Abakanska bruket d. 23 aug., en kortvingad hona (H.).
110. *Allorrhinocoris flavus* J. Sahlb. 1878 (an *Conometopus prasinus* Fieb. 1870?). Flere exx.: Verchne Sujetuk d. 30 juni, den 6 o. 11 juli, sistnämnda dag på backar norr om byn (E., H.); Osnatjennaja d. 30 juli på bärget Omaj (H.).
111. *Lopus gothicus* L. Osnatjennaja d. 22, 28 o. 29 juli (E., H.).
112. *Calocoris seticornis* F. Flere exx. Verchne Sujetuk d. 5, 6, 7 juli på torra backar, Osnatjennaja d. 23 o. 28 juli (H.).

113. *C. triannulatus* Stål (typicus). Talrika exx.: Osnatjennaja d. 23 juli längs stranden af Jenisej, hvarest växte *Urtica cannabina*, *Galium verum*, *Achillea millefolium*, *Spiraea ulmaria*, *Epilobium angustifolium*, *Thalictrum* o. s. v., d. 28 juli, 4 aug. längs Jenisej, d. 9 aug. (H.), d. 15 aug. (E.).
114. *C. triannulatus* var. *nigriceps* (J. Sahlb.) m. Solum est varietas coloris, varietatem distincte intermediam (specimina nonnulla) inveniunt DD. Ehnberg et Hammarström.  
Talrika exx. Synes förekomma än talrikare än hufvudformen; Verchne Sujetuk d. 1 juli på en hög kulle, d. 6, 9 o. 14 juli, sistnämnda dag på backar norr om byn, d. 15 juli på en gammal åker (E., H.).
115. *C. Reichelii* Fieb. Osnatjennaja d. 27 juli vid stranden af Jenisej (på en stor umbellat?), d. 30 juli på Omaj-bärget, vid Abakanska bruket d. 21 aug. (H.).
116. *C. annulicornis* F. Sahlb. Talrika exx.: Osnatjennaja d. 27 juli längs stranden af Jenisej (växtligheten se n:o 118), d. 28 juli, d. 30 juli på bärget Omaj, d. 4 aug. längs floden Jenisej, vid Abakanska bruket d. 19, 23 o. 25 aug. (H.).
117. *C. quadripunctatus* F. (Verchne Sujetuk d. 14 juli på backar norr om byn (H.); Flere exx. togos vid Osnatjennaja d. 22, 23 o. 29 juli (E., H.).
118. *C. lineolatus* Goeze (= *Chenopodii* Fall.). Talrika exx.: Minussinsk d. 29 juni; Verchne Sujetuk på torra backar d. 1, 6, 7 o. 11 juli (H.).
- [119. *C. lineolatus* var. *bisbipunctatus* n. var. Pronoto callis duobus transversis anticis maculisque duabus subrotundatis pone medium piceo-nigris; scutello fusco-bivittato, clavo vena corioque plaga lata fuscescente. Ett ex. funnet i Mongoliet vid Jenisej-floden d. 24 sept. (E.). Jag eger exemplar af denna varietet äfven från Amur, sända af hr Faust.]
120. *Brachycoleus scriptus* F. Talrika exx.: Verchne Sujetuk på kullar och torra backar d. 1, 5, 6, 7, 9, 14 o.

- 18 juli (E., H.), Osnatjennaja d. 28 juli, 3 o. 4 aug. (H.); Abakanska bruket d. 22 aug. (E.).
121. *Lygus pabulinus* L. Talrika exx. från Abakanska bruket d. 21 o. 22 aug. (H.).
122. *Lygus pratensis* L. var. *punctatus* Zett. Allmän. Talrika exx. från Osnatjennaja, d. 28 juli o. 9 aug., och Abakanska bruket, d. 19—16 aug. (E., H.).
123. *L. pratensis* L. *typicus* Reut. Minussinsk på en sandslätt d. 21 juni; Osnatjennaja d. 11 aug. på låglänt ställe på steppen; Abakanska bruket d. 19 o. 21 aug. (H.).
124. *L. pratensis* var. *campestris* F. nec L. Talrika exx.: Minussinsk med föregående; Verchne Sujetuk d. 1—11 juli; Osnatjennaja d. 23 juli o. 11 aug.; Mongoliet vid Kemschik d. 14 sept. (E., H.).
125. *L. nigronasutus* Stål. Verchne Sujetuk d. 14 o. 17 juli på backar norr om byn (E., H.); Osnatjennaja d. 28 juli; Abakanska bruket d. 21 aug. (H.).

*Obs.* Antennae in descriptione mea (Öfv. Finska Vet. Soc. Förh. XXI, p. 52, 19) ad partem false descriptae: articuli duo ultimi nempe simul secundo aequae longi nec hoc breviores. Margo lateralis corii nunc subniger, nunc concolor. Cetero signaturis nigris variat:

$\alpha$ : clypeo toto nigro, fronte medio, verticis margine, pronoti callis parteque dimidia basali saltem latera versus, scutello basi, clavo marginibus exceptis, corii fascia apicali apiceque cunei sat late piceo-nigris vel piceis; tibiis spinulis omnibus e punctis nigris distinctis nascentibus.

$\beta$ : ut praecedens, sed fronte medio, callis pronoti basique scutelli concoloribus.

$\gamma$ : virescens, solum clypeo toto, macula ad apicem venae cubitalis corii in angulum interiorem cunei producto apiceque cunei sat late nigris; tibiis saepe versus apicem punctis nigris ad basin spinularum minus distinctis.



♂: virescens, solum clypeo apice apiceque cunei nigris, punctis nigris tiliarum distinctis.

126. *L. lucorum* Mey. Minussinsk d. 25 juli (E., H.). Jagger exemplar tagna i Amur (Faust).
127. *L. campestris* L. (= *pastinacae* Fall.). Minussinsk d. 25 juni (H.), Verchne Sujetuk d. 14 juli på backar norr om byn (E., H.).
128. *L. Kalmi* L. var. Osnatjennaja d. 11 aug. (E.), Abakanska bruket d. 21—27 aug. (E., H.).
129. *L. mutans* Stål. Minussinsk d. 28 juni längs stranden af Tagarskoj protok, tre exx., Verchne Sujetuk på gammal åker d. 15 juli; Osnatjennaja d. 23 juli längs stranden af Jenisej (H.).

*Obs.* Colore sat varians.

*Var. α:* clypeo, pronoto margine postico collarum limboque lato basali, ipso margine lineaque media exceptis, scutello macula basali triangulari, clavo ipso apice excepto vel solum interne, corio fascia lata apicali cuneoque apice nigro-piceis.

*Var. β:* clypeo, pronoto margine postico collarum, macula basali triangulari scutelli, clavo intus, corio fascia lata apicali cuneoque apice anguste piceis.

*Var. γ:* ut praecedens, sed clavo concolore, corio fascia apicali obsoletissima vel nulla (Irkutsk).

130. *Charagochilus Gyllenhali* Fall. Osnatjennaja d. 24 juli (E.) och 4 aug. (H.).

*Obs.* Specimen masculinum a D:o Hammarstroem lectum (*macropterum*) hemielytris multo longioribus, cuneo elongato-triangulari, nigro, solum angulo interiore et apicali ferrugineo, membrana corio longitudine aequali gaudet.

131. *Polymerus nigrita* Fall. Verchne Sujetuk d. 5 o. 7 juli på torra backar (H.).
132. *P. carpathicus* Horv. 1882 (cum typo comparavi, = *aterimus* Jak. 1889). Flere exx. af denna hittills endast från Karpaterne och Irkutsk kända art hafva blifvit funna på en sandslätt vid Minussinsk längs stranden af Tagar-

- skoj protok, vid Verchne Sujetuk d. 3, 4, 6 och 14 juli på backar norr om byn (E., H.), äfvensom vid Osnatjennaja (H.).
133. *Poeciloscytus unifasciatus* F. Högst allmän. En stor mängd exx. hemförda från Verchne Sujetuk o. Osnatjennaja; två exx. från Minussinsk, funna d. 29 juni, hafva den gula färgen på pronotum och hemicytra starkare utbredd än de öfriga.
134. *P. brevicornis* Reut. 1879. Fem exx. d. 25 juni på en skogsbacke vid Minussinsk; två exx. d. 5 juli vid Verchne Sujetuk (E.).
135. *P. cognatus* Fieb. Minussinsk d. 21—25 juni på steppen och på skogsbackar (E., H.).
136. *Camptobrochis punctulatus* Fall. Talrika exx.: Minussinsk d. 23—29 juni på steppen, Verschne Sujetuk d. 14 juli på backar, Osnatjennaja d. 28 juli, Mongoliet på bärget Baingol vid Jenisej i september (H.).
137. *Deraeocoris scutellaris* F. Verchne Sujetuk d. 6 o. 8 juli på torr backe (E., H.); Osnatjennaja d. 28 juli (H.).
138. *D. scutellaris* var. *alboscuteclatus* n. var.: Scutello albo. Ett ex. taget d. 23 juni på steppen vid Minussinsk (E.).
139. *D. scutellaris* var. *morio* Boh. Verchne Sujetuk och Osnatjennaja med hufvudformen.
- Obs.* *D. scutellaris* ejusque varietas *morio* variant tibiis totis nigris vel apicem versus pallidis vel annulo ante medium alioque latissimo ante apicem pallide sordide flaventibus.
140. *D. ater* Jak. 1890. Osnatjennaja d. 4, 9 och 15 aug.; Abakanska bruket d. 21 aug. (H.).
141. *Capsus ater* L. Ett ex. vid Verchne Sujetuk den 1 juli (E.).
142. *Pilophorus confusus* Kirschb. Minussinsk d. 23 juni; Osnatjennaja d. 11 aug. (H.).
143. *Allodapus rufescens* Burm. Ett ex. på en backe norr om Verchne Sujetuk d. 14 juli (H.).
144. *Myrmecophyes alboornatus* Stål. Minussinsk d. 23 juni på steppen och den 28 på en skogsbacke (E.).

145. *Halticus apterus* L. Osnatjennaja d. 9 aug., Abakan-ska bruket d. 21 aug. (H.).
146. *Strongylocoris leucocephalus* L. var. *sibiricus* Reut. 1891. Talrika exx.: Verchne Sujetuk på kullar d. 2 o. 6 juli, d. 15 juli på en gammal åker; Osnatjennaja (H.).
147. *Orthocephalus vittipennis* H. S. Minussinsk på sandkullar d. 25 juni, kring Dschoise d. 29 juni, Verchne Sujetuk d. 1, 4 o. 7 juli på kullarne kring byn (E., H.).
148. *Euryopocoris nitidus* Mey. Ett ex. d. 2 juli vid Verchne Sujetuk (H.).
149. *Labops setosus* Reut. 1891. Åtta exx. Verchne Sujetuk d. 2 juli vid stranden af en bäck, d. 6 o. 7 juli (på backar?).
150. *Globiceps cruciatus* Reut. Verchne Sujetuk d. 2 juli (H.), en långvingad ♀ d. 5. juli (E.).
151. *Gl. flavomaculatus* F., Reut. nec Fieb. Verchne Sujetuk, ett ex. d. 6 juli.
152. *Orthotylus flavosparsus* C. Sahlb. Minussinsk d. 23 juni på steppen (E.); Osnatjennaja d. 28 juli (H.).
153. *O. Oschanini* Reut. Af denna hittills blott från Turkestan kända art togos två honor vid Osnatjennaja d. 15 aug. (H.).
153. *Platytomatocoris planicornis* H. S. Ett ex. vid Osnatjennaja (H.).
155. *Oncotylus punctipes* Reut. Tre exx. på backar norr om Verchne Sujetuk d. 14 juli (H.).
156. *Megalocoleus* (= *Macrocoleus*) *pilosus* Schr. (= *tana-ceti* Fall.). Verchne Sujetuk d. 22 juli (E.), Osnatjennaja d. 11 aug. på steppen (H.).
157. *Macrotylus cruciatus* F. Sahlb. Fem exx. vid Osnatjennaja d. 28 juli (H.).
158. *Psallus variabilis* Fall. Minussinsk d. 24 juni (H.).
159. *Criocoris quadrimaculatus* Fall. Minussinsk d. 29 juni kring Dschoise, Verchne Sujetuk d. 1, 4 o. 7 juli (H.).
160. *Cr. sulcicornis* Kirschb. Ett ex. vid Verchne Sujetuk d. 4 juli (H.).
161. *Plagiognathus arbustorum* Fall. Verchne Sujetuk d.

- 2 juli (E.); Abakanska bruket d. 22—26 aug. (H.); Schabin Dabaga d. 1 sept. (E).
162. *Pl. obscuriceps* Stål. Ett ex. vid Verchne Sujetuk d. 2 juli (H.).
163. *Pl. chrysanthemi* Wolff. (*viridulus* Fall.). Ett ex. vid Abakanska bruket d. 21 aug. (H.).
164. *Pl. chrysanthemi* var. *vicarius* n. var. Mas feminae typicae colore signaturisque antennarum, pronoti et hemielytrorum similis. Pectus nunc totum pallidum, nunc medio fuscum. Non est *Pl. cunctator* Horv., cujus statura minor, vertex angustior, oculi majores, pronotum brevius etc. describuntur.
- Flere exx. tagna vid Verchne Sujetuk d. 7 o. 8 juli (E., H.).
165. *Pl. albipennis* Fall. Talrika exx.: Minussinsk d. 24 o. 25 juni (E., H.), Verchne Sujetuk d. 2, 5, 6 o. 7 juli på torra backar; Abakanska bruket d. 21 aug. (H.).
166. *Chlamydatus* (= *Agalliaestes*) *pulicarius* Fall. Verchne Sujetuk d. 2—6 juli på torra backar (E., H.); Abakanska bruket d. 23 aug. (H.).
167. *Chl. pullus* Reut. Minussinsk d. 29 juni, Abakanska bruket d. 21 aug. (H.).

### Notonectidae.

168. *Notonecta glauca* L. Osnatjennaja d. 13 aug. (H.).
169. *N. lutea* Müll. Osnatjennaja d. 12—15 aug. (H.), Abakanska bruket d. 26 aug. (E.).

### Corixidae.

170. *Corixa dentipes* Thoms. Osnatjennaja d. 13 aug. (H.).
171. *C. Linnéi* Fieb. Abakanska bruket d. 26 aug., ett ex. (E.).
172. *C. praeusta* Fieb. Osnatjennaja d. 13 aug. (H.).

- [173. *C. concinna* Fieb. Ischikem i Mongoliet d. 7 sept. (H.).  
 [174. *C. Gebleri* Kol. (verisim.). Med föregående].  
 175. *C. semistriata* Fieb. Abakanska bruket d. 20 aug.,  
 två exx. (E.).  
 176. *Cymatia Bonsdorffii* C. Sahlb. Med föregående, ett  
 exemplar.

Ofvan uppräknade heteroptera uppgå till ett antal af 165 arter och 11 anmärkningsvärdare varieteter. Strängt taget kunna dock icke de hittills blott på södra sidan om Sajanska bärgskedjan i angränsande del af Mongoliet tagna arterna räknas till den sibiriska faunan. Dessa arter äro 8 (samt en varietet), nämligen *Gnathoconus notatus* Jak. (förut känd från Amur), *Phimodera mongolica* n. sp., *Capnoda Batesoni* Jak. (förut från Turkestan), *Jalla subcalcarata* Jak. (Songariet), *Spathocera obscura* Germ. (södra Europa och Kaspiska området), *Jakovleffia setulosa* Jak. (Kaspiska området), *Lamprodema rufipes* n. sp., *Emblethis angustus* Mont. (Medelhafsområdet), *Calocoris lineolatus* var. *bis-bipunctatus* n. v. (Amur). *Enoplops sibirica* Jak., *Eulygaeus Hanseni* Jak., *Pyrrhocoris fusco-punctatus* Stålsamt *Corixa concinna* Fieb. och *Gebleri* Kol., hvilka herrar Ehnberg och Hammarström äfvenledes funnit blott i Mongoliet, äro förut kända från Sibirien, *Eul. Hanseni* bland annat äfven just från Minussinsk. Borträknar man från hela antalet medförda arter de ofvanstående, så stiga de i Minussinska kretsen af nämnda samlare funna heteroptera till 152 arter och 10 varieteter. I min uppsats Sibiriska Hemiptera (1883) har jag ytterligare anført följande sex af prosten Roschier vid Minussinsk funna: *Phimodera laevilinea* Stål, *Aelia sibirica* Reut. (= ? *Henschii* Mont. 1886), *Carpocoris lunulatus* Goeze (*lynæ* F.) var. *longiceps* Reut., *Miris virens* L. (typ), *Nabis limbatus* Dahlb., *N. brevis* Scholz, af hvilka *Stenodema* (= *Miris*) *virens* finnes representerad af var. *testaceus* Reut. i närvarande förteckning. Jakovleff beskref samma år *Eulygaeus Hanseni* från Minussinsk och år 1889

från samma ort de nya arterna *Aradus amplicollis* och *Prostemma bivittata*. Det mig veterligen från Minussinska kretsen uppgifna antalet Heteroptera stiger sålunda till 160 arter och 11 varieteter.

I efterföljande tabeller har jag sammanställt en öfversikt af dessas geografiska utbredning. Jag har äfven där upptagit de från Krasnojarsk kända arter, hvilka ännu icke blifvit antecknade för Minussinsk och utmärkt dem med kursiv stil. Enligt J. Sahlberg voro nämligen år 1878 82 species kända från trakten kring Krasnojarsk och af dessa äro följande 15 mig veterligen icke funna i Minussinsk: *Coptosoma scutellatum* Geoffr. (*globus* F.), *Troilus luridus* F., *Stenocephalus agilis* F., *Rhopalus pallidus* J. Sahlb., *Ischnocoris punctulatus* Fieb., *Trapezonotus distinguendus* Flor., *Emblethis verbasci* F., *Piesma maculata* Lap. (*Laportei* Fieb.), *Serenthia femoralis* Thoms., *Nabis nigrovittatus* J. Sahlb., *Acanthia (Salda) amoena* Reut., *Agnocoris rubicundus* Fall., *Anapus (= Pachytoma) sibiricus* J. Sahlb., *Nepa cinerea* L. och *Corixa striata* L. Nämnas må att de såsom *Stenocephalus agilis* och *Emblethis verbasci* anförda arterna måhända icke äro dessa, utan någon af de på senare tider särskiljda närstående arterna. Den art, som Sahlberg uppgifver såsom *Tropidochila Kiesenwetteri* M. et R. och hvilken således icke håller skulle vara funnen i Minussinsk, är enligt undersökning af exemplaren *Tr. angusticollis* H. S. Af de 14 arter, Jakovleff år 1876 anført från Krasnojarsk, öka endast *Graphosoma lineatum* L. och *Acanthosoma haemorrhoidale* L. antalet kring Minussinsk icke funna arter. Till dessa komma ytterligare de af Jakovleff från Krasnojarsk beskrifna *Phimodera Kiborti*, *Prostemma Kiborti* (1889) och *Peribalus ovatus* (1890). Således in alles 20 arter. Från de båda ofvan berörda områdena tillsammans äro altså för närvarande kända 180 arter och 11 varieteter.

Vid den tabellariska framställningen af dessa arters geografiska utbredning har jag med norra Europa förstått Skandinavien och norra Ryssland, med mellersta Europa hela kontinenten ända ned till Medelhafsområdet, dit jag på

grund af flera likheter fört äfven Kaukasus, med det Mediterranska territoriet de tre till Medelhafvet vettande kontinenternas kuststräckor enligt sedvanlig begränsning för detta territorium<sup>1)</sup>. Ehuru ingalunda såsom helheter likställda med de föregående, har jag dock med afseende å deras betydelse för en jämförelse med den Minussinska faunan särskildt upptagit de båda steppterritorierna, å ena sidan de sydryska vid Kaspiska hafvet, likasom de på andra sidan om detta liggande Turkmeniska stepperna, under gemensam rubrik Kaspiska och Transkaspiska territoriet, samt å andra Turkestan. Likaså har jag i särskilda kolumner anfört olika delar af Sibirien. Med *Sibiria arctica* och *frigida* samt *Sibiria silvosa* förstår jag samma sträckor, som J. Sahlberg under dessa benämningar karakteriserat i sina Bidrag till n. v. Sibiriens Insektfauna I, de förra, hvilka jag för korthets skull sammanslagit, begynnande sydligt i Obis flodområde vid 64° 30' och i Jenisejs vid 65° 50', skogsområdet åter vidtagande kring Obi vid 57° och kring Jenisej vid 58° 30'. Trakten kring Krasnojarsk (Sahlbergs *territorium montosum*) har jag, ehuru så nära belägen, dock särskildt upptagit såsom erbjudande lämpliga jämförelsepunkter med den sydligare till Sajanska bergen gränsande trakten kring Minussinsk, hvilken såsom tidigare utförligt framhållits afviker genom sin steppnatur. De öfriga kolumnerna behöfva ingen närmare förklaring.

Då en art endast ytterst sällsynt förekommer i ett område, i hvilket den utskjuter likasom en utpost från ett annat närgränsande, har jag betecknat detta med ett streck, i annat fall anger ett kors förekomsten.

Med Europa och norra Amerika gemensamma äro 22 arter (5<sup>0/0</sup>). Från västra Europa ända till China och Japan utbreda äro 17; från västra Europa ända in i Amurgå 33 arter (19<sup>0/0</sup>)<sup>2)</sup> och in i Ostsibirien (Irkutsk) 52 (30<sup>0/0</sup>), däraf

<sup>1)</sup> Se t. ex. *Grisebach*, die Vegetation der Erde.

<sup>2)</sup> *Geocoris dispar*, *Calocoris annulicornis* och *Poeciloscytus cognatus* finnas ej i vestra Europa.

tre osäkra (30 %) <sup>1)</sup>. Med Europa gemensamma äro in alles 148 species. Af dessa äro emellertid *Sternodontus similis* Stål och *Aelia sibirica* Reut. osäkra såsom europeiska: uppgiften att den förra skulle förekomma i Astrachan beror möjligen på förväxling med annan art och identifieringen af *Ae. sibirica* med den i Illyrien funna *Ae. Henschii* Mont. är icke absolut säker. Af de öfriga förekomma 8 arter endast i de ostligaste delarne af det europeiska (+ mediterranska) området, nämligen *Sciocoris distinctus* Fieb. (Kaspiska området, Ungarn), *Eurydema dominulus* var. *thesgica* Kol. (Kaspiska området, Kaukasus), *Megalotomus ornaticeps* Stål (Sarepta, Brussa), *Geocoris dispar* Waga (utbredd till Polen och Österrike), *Monanthia platyoma* Fieb. (södra Ryssland, västligt i Österrike-Ungarn), *Allorhinocoris flavus* J. Sahlb. (Sarepta), *Polymerus carpathicus* Horv. (Ungarn), *Myrmecophyes alboornatus* Stål. (åt nordväst till Ryska Karelen, åt sydväst till Sarepta). Hit torde böra föras äfven *Poeciloscytus cognatus* Fieb., *Calocoris annulicornis* F. Sahlb., *Macrotylus cruciatus* F. Sahlb. och *Criocoris 4-maculatus* Fall., hvilka icke blifvit funna i västligare delar af Europa, de tre sistnämnda egentligen nordliga arter. Af de med Europa gemensamma arterna förekomma 93 (51,7 %) i det Kaspiska och transkaspiska steppområdet; 3, *Sternodontus similis* Stål (?), *Eurydema dominulus* var. *thesgica* Kol. och *Allorhinocoris flavus* J. Sahlb. äro alls icke funna i Europa utom detta område. Med den mediterranska faunan äro 125 arter (69,4 %) gemensamma och af dessa förekomma 3, *Eurygaster Schreiberi* Mont., *Aelia sibirica* Reut. (i fall = *Henschii* Mont. ?) och *Megalotomus ornaticeps* Stål (ostlig art), icke ofvanom Pyreneerna, Alperna eller Balcan. I mellersta Europa finnas 140 arter (77,7 %); följande 22, *Sciocoris distinctus* Fieb. (Ungarn), *Neottiglossa leporina* H. S., *Eusarcoris aeneus* Scop., *Rubiconia intermedia* Wolff, *Palomena viridissima* Poda,

<sup>1)</sup> *Geocoris dispar*, *Macrotylus cruciatus* och *Criocoris 4-maculatus* gå ej till västra Europa.



*Megalonotus junceus* Scop., *Stenocephalus agilis* Scop., *Nysius ericae* Schill., Horv., *Geocoris dispar* Waga (Polen, Ungarn), *Ischnocoris punctulatus* Fieb., *Emblethis verbasci* F., *Derephysia cristata* Panz., *Tropidochila angusticollis* H. S., *Monanthia platyoma* Fieb., *M. symphyti* Vall., *Coranus tuberculifer* Reut., *Calocoris Reichelii* Fieb., *C. quadripunctatus* F., *Brachycoleus scriptus* F., *Polymerus carpathicus* Horv., *Poeciloscytus brevicornis* Reut., *Criocoris sulcicornis* Kirschb., nå icke upp till Skandinavien, hvarest alla de öfriga 118 äfvenledes förekomma, om än några af dem där äro högst sällsynta och utbredda blott i dess sydligaste trakter. Till Medelhafsområdet nedstiga å andra sidan, så vidt känt är, icke följande 14: *Sciocoris distinctus* Fieb. (ostlig art), *Geocoris dispar* Waga (likaså), *Derephysia cristata* Panz. (England, Österrike, Ryssland), *Monanthia platyoma* Fieb. (Österrike-Ungarn), *Nabis limbatus* Dahlb., *Bryocoris pteridis* Fall., *Calocoris quadripunctatus* F., *Polymerus carpathicus* Horv., *Poeciloscytus brevicornis* Reut., *Oncotylus punctipes* Reut., *Megalocoleus pilosus* Schr., *Criocoris quadrimaculatus* Fall. (osäker ens såsom medeleuropeisk, nordlig och östlig art), *Criocoris sulcicornis* Kirschb., *Corixa dentipes* Thoms. Uteslutande tillhörande mellersta delarne af Europa eller anträffade sydostligt i det Kaspiska låglandet äro sålunda följande 8 arter: *Sciocoris distinctus* Fieb., *Geocoris dispar* Waga, *Derephysia cristata* Panz., *Monanthia platyoma* Fieb., *Calocoris quadripunctatus* F., *Polymerus carpathicus* Horv., *Poeciloscytus brevicornis* Reut., *Criocoris sulcicornis* Kirschb. Gemensamma med norra Europa eller Skandinavien och norra Rysslands fauna äro 120 species (66,6 %), af hvilka några förekomma uteslutande i nordn, näml.: *Serentia femoralis* Thoms., *Aradus anisotomus* Put., *Calocoris annulicornis* F. Sahlb., *Macrotylus cruciatus* F. Sahlb. (Finland—Ural), eller ock äfvenledes i Brittanien, *Trapezonotus distinguendus* Flor, eller östligt åt söder ända ned i södra Ryssland, såsom *Myrmecophyes albonotatus* Stål och *Criocoris quadrimaculatus* Fall.

Af ofvanstående synes att faunan kring Minussinsk (och Krasnojarsk) visar en stor likhet med mellersta Europas och isynnerhet med dess sydligare delars. Icke mindre än 140 arter af hela antalet 180 eller 77,7 % äro gemensamma. Af särskildt intresse är återfinnandet i södra Sibirien af de ofvan uppräknade åtta från mellersta Europa kända arterna, hvilka förekomma hvarken i norra Europa eller i Medelhafsområdet. *Sciocoris distinctus*, *Derephysia cristata*, *Monanthia platyoma* *Poeciloscytus brevicornis* uppträda äfven i det Kaspiska låglandet och (utom *Derephysia*) i Turkestan och att de på denna väg kommit till mellersta Europa synes antagligt. Detsamma är förmodligen fallet äfven med de öfriga fyra. En tendens till västlig utbredning på samma väg, men i sydligare riktning och tidigare afbruten visa *Megalotomus ornaticeps* (ända till Brussa) och den hittills endast i Kaspiska låglandet funna *Allorhinocoris* (samt *Sternodontus similis*, om uppgiften är säker). *Myrmecophyes alboornatus* Stål och *Criocoris quadrimaculatus* Fall. hafva utbredt sig såväl sydligt till Kaspiska låglandet, som på en nordlig väg öfver Sibi-riens skogs- och arktiska territorier till Ryssland och Finland, den senare ända till Skandinavien. På en dylik nordlig väg öfver Ural hafva antagligen till norra Europa inkommit äfven *Trapezonotus distinguendus*, *Serenthia femoralis*, *Aradus anisotomus*, *Calocoris annulicornis* och *Macrotylus cruciatus*. Med full säkerhet torde alla ofvan angifna arter kunna anses såsom ostliga element i den europeiska faunan.

Förutom de med Europa gemensamma 148 arterna innefattar heteropterfaunan kring Krasnojarsk och Minussinsk ett rent asiatiskt element, uppgående till 32 arter eller 17,7 % af hela antalet. Af dessa äro följande 12 arter och 4 varieteter ännu icke funna utom nämnda område: *Phimodera Kiborti* Jak., *Eurydema dominulus* var. *albovariata* n. v., *Peribalus ovatus* Jak., *Rhopalus nysioides* n. sp., *Rh. robustus* n. sp., *Myrmus calcaratus* n. sp., *Aradus ampli-collis* Jak., *Prostemma bivittata* Jak., *Prost. Kiborti* Jak., *Acanthia amoena* Reut., *Stenodema lateralis* n. sp., *De-*

*raecoris scutellaris* var. *alboscuteatus* n. v., *Strongylocoris leucocephalus* var. *sibiricus* Reut.<sup>1)</sup>, *Anapus sibiricus* J. Sahlb., *Labops setosus* Reut., *Plagiognathus chrysanthemi* var. *vicarius* n. v. Beträffande *Aelia sibirica* Reut. är ännu icke med visshet afgjort huruvida den är känd äfven utom området (från Illyrien ?). Från Sibiriens skogsområde och Minussinsk äro kända två arter, nämligen *Aradus hieroglyphicus* J. Sahlb. och *Harpactor leucospilus* Stål, den senare åt öster utbredd ända till Sitka; måhända förekommer *Stenodema lateralis* äfven i detta territorium. 12 arter äro utom nyssnämnda *Harpactor* gemensamma med Irkutsk, nämligen *Phimodera laevilinea* Stål, *Masthletinus nigri-ventris* Jak., *Eurydema Gebleri* Kol., *Elasmucha dorsalis* Jak., *Rhopalus pallidus* J. Sahlb., *Chorosoma macilentum* Stål, *Eulygaeus Hanseni* Jak., *Calocoris triannulatus* Stål, *Lygus nigronasutus* Stål, *L. mutans* Stål, *Deraeocoris ater* Jak., *Plagiognathus obscuriceps* Stål, äfvensom *Dolycoris baccarum* var. *brevipilis*. Par af dem hafva såsom afutbredningstabellerna framgår en tämligen vidsträckt utbredning åt öster, såsom *Eurydema Gebleri* och *Eulygaeus Hanseni*, hvilken är funnen i Mongoliet, Amur, China, Central-Asien och slutligen äfven i södra Arabien (Simon): *Eurydema Gebleri*, som åt nordost går ända in i Jakutska guvernementet, är sydvästligt utbredd in i Turkestan (Semiretsche). Till hithörande former torde böra räknas äfven *Carpocoris lunulatus* var. *longiceps* Reut., då antagligt är att de exemplar, som anföras såsom *C. lynx* från Krasnojarsk och Irkutsk tillhöra denna och icke den typiska formen, hvilken icke blifvit funnen vid Minussinsk. (Måhända hör äfven *Sternodontus similis* Stål till denna kategori, då osäkert torde vara om den under detta namn från Astrachanska guvernementet anförda arten är den rätta). Två arter äro funna i Minussinsk och i Turkestan, nämligen *Carpocoris alienus* (Horv.) n. sp. och *Orthotylus Oschanini* Reut.; *Coranus Hammarstroemi* n. sp. är tagen äfven i Mongoliet, *Nabis nigrovittatus* J. Sahlb. i Amur.

<sup>1)</sup> Hufvudformen icke funnen; är möjligen en skild art.

	America borealis.	India.	Asia centralis.	China et Japonia.	Amuria.	Mongolia.	Jakutsk et Kamtschatka.	Irkutsk et Transbaikalia.	Minussinsk.	Sibiria montosa.	Krasnojarsk.	Sibiria silvosa.	Sibiria arctica et frigida.	Turkestan.	T. caspic. et transcaspi- cum.	Territ. mediterraneum.	Europa media.	Europa borealis.	
[Gnathoconus notatus Jak.] . . . . .					X	X													
Canthophorus dubius Scop. . . . .					X	X									X	X	X	X	X
Coptosoma scutellatum Geoffr. . . . .						X				X	X				X	X	X	/	
[Phimodera mongolica n. sp.] . . . . .						X													
Ph. laevilinea Stål. . . . .																			
Ph. Kibortii Jak. . . . .										X	X								
Eurygaster maura L. . . . .		X			X	X									X	X	X	X	X
E. Schreiberi Mont. . . . .					X	X									X	X	X	X	X
Sternodontus similis Stål. . . . .							X												
St. var. Ehnbergi n. var. . . . .								X							?				
Graphosoma lineatum L. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	/	
Masthletinus nigriventris Fall. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X		
Sciocoris distinctus Fieb. . . . .								X		X	X				X	X	/		
Sc. microphthalmus Flor. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	/		
Aelia acuminata L. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
Ae. sibirica Reut. . . . .								X		X	X				?				
Ae. Klugii Hahn. . . . .					/	X		X		X	X				X	X	X	X	X
Neottiglossa pusilla Gmel. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
N. leporina H. S. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
Eusarcoris aeneus Scop. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
Rubiconia intermedia Wolff . . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
Peribalus vernalis Wolff . . . . .					/	X		X		X	X				X	X	X	X	X
P. ovatus Jak. . . . .								X		X	X				X	X	X	X	X
Carpocoris fuscispina Boh. . . . .					/	X		X		X	X				X	X	X	X	X
C. purpureipennis De G. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
C. alienus n. sp. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
C. lunulatus var longiceps Reut. . . . .								X		X	X				X	X	X	X	X
Dolycoris baccarum L. . . . .					X	X		X		X	X				X	X	X	X	X
Dol. var. brevipilis n. v. . . . .								X		X	X				X	X	X	X	X
Palomena viridissima Poda. . . . .								X		X	X				X	X	X	X	X
Pentatoma rufipes L. . . . .								X		X	X				X	X	X	X	X
[Capnoda Batesoni Jak.] . . . . .								X		X	X				X	X	X	X	X
Eurydema dominulus Scop. var. hes- gica Kol. . . . .								X		X	X				X	X	X	X	X

	America borealis.	India.	Asia centralis.	China et Japonia.	Amuria.	Mongolia.	Jakutsk et Kamtschatka.	Irkutsk et Transbaikalia.	Minusinsk.	Sibiria montosa.	Krasnojarsk.	Sibiria silvosa.	Sibiria arctica et frigida.	Turkestan.	T. caspic. et transcaspi-	Terri. mediterraneum.	Europa media.	Europa borealis.	
<i>Id. var. albovariata</i> n. var. . . . .																			
<i>E. Gebleri</i> Kol. . . . .														X					
<i>E. oleracea</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Picromerus bidens</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Troilus luridus</i> F. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rhacognathus punctatus</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
[ <i>Jalla subcalcarata</i> Jak.] . . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Zicrona coerulea</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Acanthosoma haemorrhoidale</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Elasmostethus dentatus</i> De G. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Elasmucha ferrugata</i> F. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>E. dorsalis</i> Jak. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>E. grisea</i> L., Reut. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>E. interstincta</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
[ <i>Spathocera obscura</i> Germ.] . . . . .														X	X	X	X	X	X
[ <i>Coreus sibiricus</i> Jak.] . . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Mesocerus marginatus</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Megalotomus juncus</i> Scop. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>M. ornaticeps</i> Stål. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Alydus calcaratus</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Id. var. hirsutus</i> Kol. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Stenocephalus agilis</i> Scop. ? . . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Corizus hyoscyami</i> L. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rhopalus abutilon</i> Rossi . . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rh. pallidus</i> J. Sahlb. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rh. nysioides</i> n. sp. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rh. robustus</i> n. sp. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rh. maculatus</i> Fieb. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rh. parumpunctatus</i> Schill. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Rh. subrufus</i> Gmel. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Myrmus miriformis</i> Schill. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>M. calcaratus</i> n. sp. . . . .														X	X	X	X	X	X
<i>Chorosoma macilentum</i> Stål . . . . .														X	X	X	X	X	X

	America borealis.	India.	Asia centralis.	China et Japonia.	Amuria.	Mongolia.	Jakusk et Kamtschatka.	Ikusk et Transbaikalia.	Miusinsk.	Sibiria montosa. Krasnojarsk.	Sibiria silvosa.	Sibiria arctica et frigida.	Turkestan.	T. caspic. et transcaspi- cum.	Territ. mediterraneum.	Europa media.	Europa borealis.
<i>Eulygaeus equestris</i> L. . . . .			X	X											X	X	X
<i>E. Hanseni</i> Jak. . . . .			X	X											X	X	X
<i>Nysius jacobaeae</i> Schill. . . . .					X										X	X	X
<i>N. thymi</i> Wolff. . . . .		?			X										X	X	X
<i>N. ericae</i> Schill. . . . .					X										X	X	X
<i>N. punctipennis</i> H. S. . . . .					X										X	X	X
<i>Cymus glandicolor</i> Hahn . . . . .					X										X	X	X
<i>Geocoris grylloides</i> . . . . .					X										X	X	X
<i>G. dispar</i> Waga . . . . .					X										X	X	X
[ <i>Jakovleffia setulosa</i> Jak.] . . . . .					X										X	X	X
<i>Ligyrocoris Luchsii</i> Bär. . . . .					X										X	X	X
<i>Pterotmetus staphylinoides</i> Burm. . . . .					X										X	X	X
<i>Ischnocoris punctulatus</i> Fieb. . . . .					X										X	X	X
<i>Pionosomus varius</i> Wolff. . . . .					X										X	X	X
[ <i>Lamprodema rufipes</i> n. sp.] . . . . .					X										X	X	X
<i>Trapezonotus distinguendus</i> Flor. . . . .					X										X	X	X
<i>Tr. agrestis</i> Fall. . . . .					X										X	X	X
<i>Sphragisticus nebulosus</i> Fall. . . . .					X										X	X	X
<i>Aphanus adpersus</i> M. et R. . . . .					X										X	X	X
<i>A. pini</i> L. . . . .					X										X	X	X
<i>Emblethis verbasci</i> F. ? . . . . .					X										X	X	X
[ <i>E. angustus</i> Mont.] . . . . .					X										X	X	X
<i>Drymus sylvaticus</i> F. . . . .					X										X	X	X
[ <i>Pyrrhocoris fuscopunctatus</i> Stål] . . . . .					X										X	X	X
<i>Piesma maculata</i> Lap. . . . .					X										X	X	X
<i>Serenthia femoralis</i> Thoms. . . . .					X										X	X	X
<i>Derephysia cristata</i> Panz. . . . .					X										X	X	X
<i>Tropidochila angusticollis</i> H. S. . . . .					X										X	X	X
<i>Monanthia platyoma</i> Fieb. . . . .					X										X	X	X
<i>M. symphyti</i> Vall. . . . .					X										X	X	X
<i>Aradus anisotomus</i> Put. . . . .					X										X	X	X
<i>A. amplicollis</i> Jak. . . . .					X										X	X	X
<i>A. hieroglyphicus</i> J. Sahlb. . . . .					X										X	X	X

	America borealis.	India.	Asia centralis.	China et Japonia.	Amuria.	Mongolia.	Jakutsk et Kamtschacka.	Irkutsk et Transbaikalia.	Minussinsk.	Sibiria montosa.	Krasnojarsk.	Sibiria silyosa.	Sibiria arctica et frigida.	Turkestan.	T. caspic. et transcaspicum.	Territ. mediterraneum.	Europa media.	Europa borealis.	
<i>A. betulae</i> L. . . . .																			
<i>Harpactor leucospilus</i> Stål. . . . .	X																		
<i>Coranus tuberculifer</i> Reut. . . . .																X	/		
<i>C. Hammarstroemii</i> n. sp. . . . .						X													
<i>Prostemma bivittata</i> Jak. . . . .																			
<i>Pr. Kiborti</i> Jak. . . . .																			
<i>Nabis flavomarginatus</i> Sch. . . . .															X				
<i>N. limbatus</i> Dahlb. . . . .																X	X		
<i>N. nigrovittatus</i> J. Sahlb. . . . .																	X		
<i>N. ferus</i> L. . . . .	X														X	X	X		
<i>N. rugosus</i> L. . . . .															X	X	X		
<i>N. brevis</i> Sch. . . . .															X	X	X		
<i>Gerris rufoscutellata</i> Latr. . . . .															X	X	X		
<i>G. odontogaster</i> Zett. . . . .															X	X	X		
<i>Acanthia amoena</i> Reut. . . . .																			
<i>A. saltatoria</i> L. . . . .															X	X	X		
<i>A. c-album</i> Fieb. . . . .															X	X	X		
<i>A. melanoscela</i> Fieb. . . . .															X	X	X		
<i>A. pallipes</i> F. . . . .															X	X	X		
<i>Anthocoris sylvestris</i> L. . . . .															X	X	X		
<i>A. confusus</i> Reut. . . . .															X	X	X		
<i>Triphleps minuta</i> L. . . . .															X	X	X		
<i>Tr. nigra</i> Wolff . . . . .															X	X	X		
<i>Brachytropis calcarata</i> Fall. . . . .															X	X	X		
<i>Stenodema lateralis</i> n. sp. . . . .															X	X	X		
<i>St. virens</i> L. . . . .															X	X	X		
<i>Id. var. testaceus</i> Reut. . . . .															X	X	X		
<i>St. holsata</i> F. . . . .															X	X	X		
<i>Notostira erratica</i> L. . . . .															X	X	X		
<i>Trigonotylus ruficornis</i> Fall. . . . .															X	X	X		
<i>Miris dolabratus</i> L. . . . .															X	X	X		
<i>M. ferrugatus</i> F. (var. albescens n. v.)															X	X	X		
<i>Monalocoris filicis</i> L. . . . .															X	X	X		





	America borealis.	India.	Asia centralis.	China et Japonia.	Amuria.	Mongolia.	Jakutsk et Kamtschatka.	Irkutsk et Transbaikalia.	Minussinsk.	Sibiria montosa. Krasnojarsk.	Sibiria siveosa.	Sibiria arctica et frigida. Turkestan.	T. caspic. et transcaspi- cum.	Territ. mediterraneum.	Europa media.	Europa borealis.
<i>Capsus ater</i> L. . . . .	X	X												X	X	X
<i>Pilophorus confusus</i> Kirschb. . . . .	X	X												X	X	X
<i>Allodapus rufescens</i> Burm. . . . .														X	X	X
<i>Myrmecophyes alboornatus</i> Stål. . . . .					X									X	X	X
<i>Halticus apterus</i> L. . . . .		X												X	X	X
<i>Strongylocoris leucocephalus</i> var <i>si-</i> <i>biricus</i> Reut. . . . .														X	X	X
<i>Orthocephalus vittipennis</i> H. S. . . . .														X	X	X
<i>Euryopocoris nitidus</i> Mey. . . . .							X							X	X	X
<i>Anapus sibiricus</i> J. Sahlb. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Labops setosus</i> Reut. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Globiceps cruciatus</i> Reut. . . . .									X	X			X	X	X	X
<i>Gl. flavomaculatus</i> F. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Orthotylus flavosparsus</i> C. Sahlb. . . . .									X	X				X	X	X
<i>O. Oschanini</i> Reut. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Platytomatocoris planicornis</i> H. S. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Oncotylus punctipes</i> Reut. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Megalocoleus pilosus</i> Schr. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Macrotylus cruciatus</i> F. Sahlb. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Psallus variabilis</i> Fall. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Criocoris quadrimaculatus</i> Fall. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Cr. sulcicornis</i> Kirsch. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Plagiognathus arbustorum</i> Fall. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Pl. obscuriceps</i> Stål. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Pl. chrysanthemi</i> Wolff. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Id. var. vicarius</i> n. v. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Pl. albipennis</i> Fall. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Chlamydatus pulicarius</i> Fall. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Chl. pullus</i> Reut. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Nepa cinerea</i> L. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Notonecta glauca</i> L. . . . .									X	X				X	X	X
<i>N. lutea</i> Müll. . . . .									X	X				X	X	X
<i>Corixa dentipes</i> Thoms. . . . .									X	X				X	X	X

America borealis.		
India.		XX
Asia centralis.		
China et Japonia.		
Amuria.		
Mongolia.		XX
Jakutsk et Kamtschatka.		
Irkutsk et Transbaikalia.		
Nimussinsk.	X	X
Sibiria montosa.		
Krasnojarsk.	XX	XX
Sibiria silvosa.		XX
Sibiria arctica et frigida.		X
Turkestan.		
T. caspic. et transcaspi-		
cum.	XX	
Territ. mediterraneum.	XX	XX
Europa media.	XX	XX
Europa borealis.	XX	XX
C. Linnéi Fieb.		
<i>C. striata</i> L.		
C. praeusta Fieb.		
[C. concinna Fieb.]		
[C. Gebleri Kol.]		
C. semistriata Fieb.		
<i>Cymatia Bonsdorffi</i> C. Sahlb.		

